

Mikołajkowy specjalny numer gazetki szkolnej będzie poświęcony tradycji Jędrzejek

(powszechnie znanych jako Andrzejki) oraz Mikołajkom.

Klasa 6 c Mikołajki

6 grudnia 2013

Mikołajki 6 grudnia 2013

Jak co roku, tak i tym razem do naszej szkoły zawitał

MIKOŁAJ. Jest to dobry znak, świadczący o tym, że byliśmy grzeczni i zasłużyliśmy na prezenty. Szkoda, że mikołajki są tylko raz w roku. Tradycyjnie w dniu 6 grudnia każdy z uczniów winien mieć coś w kolorze czerwonym (mikołajowym). Podobno powoduje

to, że nauczyciele patrzą na nas łaskawszym okiem. Sprawdziliśmy – to działa – nauczyciele nas nie pytali!!! Ponadto MIKOŁAJ rozdawał słodczyce (snickersy, marsy i twixy). Hmmm pyszota...

Czarujemy czerwonymi czapeczkami, zdj. obok.

Miło jest otrzymywać prezenty, a jeszcze milej jest móc obdarowywać innych, dlatego pamiętajmy o wszystkich, którzy takiej pomocy potrzebują.

I Ty możesz zostać Świętym Mikołajem!!!

Święto MIKOŁAJEK obchodzone jest 6 grudnia

Według tradycji chrześcijańskiej św. Mikołaj był biskupem Miry - krainy znajdującej się na terenie obecnej Turcji. Był on pierwowzorem postaci rozdającej prezenty dzieciom. Jedną z legend głosi, iż pewien człowiek popadł w bankructwo i postanowił oddać swoje córki do domu publicznego. Aby je przed tym uchronić, Mikołaj miał wrzucić w nocy przez komin trzy sakwy monet, które rozsypały się do pończoch i trzewików suszących się przy kominku.

Mikołajki obchodzone są 6 grudnia (nie wiadomo, czy jest to dzień jego śmierci). W wigilię tego dnia dorośli wkładają dzieciom prezenty pod poduszkę.

W całej Polsce utarło się, że to w nocy z 5 na 6 grudnia Mikołaj odwiedza najmłodszych. Mikołajkowe tradycje różnią się jednak znacznie w wielu regionach kraju. Według ludowych tradycji święty Mikołaj jest patronem pasterzy i bydła, które chroni przed wilkami. Dlatego właśnie 6 grudnia pasterze składali mu specjalne ofiary w postaci wieńców z lnu i konopi, kładąc na nich jaja kurze i gęsie. Tego dnia prowadzono też na plebanie owce i baranki.

Zwyczaj odwiedzania domów przez Mikołaja był znany w niektórych regionach Polski już w XIX wieku. Święty odwiedzał domy razem z aniołkiem i rogatym diabłem, przepytywał dzieci z pacierza i pytał rodziców o ich zachowanie. Grzecznym wręczał łakocie, tym złym dawał różgi. Obecnie coraz bardziej popularne jest także wręczanie sobie wzajemnie prezentów w grupach rówieśniczych m.in. w szkołach.

Mikołaj kontra Gwiazdor

Zanika tradycja naszego polskiego Gwiazdora. Dziś występuje on tylko na Kaszubach i w województwie opolskim. Na Dolnym Śląsku coraz częściej używa się już jednak imienia św. Mikołaja. Nazwa Gwiazdor stosowana jest w niektórych miejscowościach, ale i tam ten zwyczaj zanika.

Mikołaj w Poznaniu

Inna legenda głosi, że rano 6 grudnia zagląda on przez szybę i gdy zobaczy wyczyszczone buty zostawia domownikom prezenty. Jeśli jednak buty będą brudne lub nie będzie ich w ogóle, zostawi on zgniłą pykę, czyli po poznańsku zgniłego ziemniaka. Obecnie jest on również utożsamiany z Bożym Narodzeniem, podczas którego przebrany za Mikołaja mężczyzna rozdaje upominki najmłodszym.

Mikołajki na Śląsku Cieszyńskim

Polskie, dawne tradycje zachowały się jeszcze na Śląsku Cieszyńskim, gdzie 6 grudnia po wsiach chodzą przebierańcy-Mikołaje. Mówi się o nich również "Mikołaje Beskidzcy". Przebierańcy dzielą się na dwie grupy: Białych i Czarnych. Biali są dobrzy, Czarni - źli. Ci ostatni to diabły, Cyganie i niedźwiedzie - tak są przebrani.

JĘDRZEJÓWKI

ANDRZEJKI

Andrzejkowe

wróżby

Andrzejki MAGIA WRÓŻB

Andrzejki przypadają na noc z 29 na 30 listopada, w wigilię św. Andrzeja. Według dawnych wierzeń ta noc miała moc magiczną, uchylającą wrota do nieznannej przyszłości. Nie ma pewności, dlaczego tę właśnie noc uznano za najlepszą dla wróżb matrymonialnych, może wpływ na to miała pora roku?

Może dlatego, że jesienią rozpoczynała się na wsi pora kojarzenia małżeństw, a młodzi niepewni swojej przyszłości radzi byli ją poznać? Może dni wolne od prac polowych, długie jesienne i zimowe wieczory sprzyjały rozważaniom, opowieściom i wróżbom, na które w innych porach roku

czasu nie było, a świst nocnego wiatru wywalał lęki w których poczesne miejsce zajmowały siły nadprzyrodzone? Niewykluczone, że mogło tak być. Wszak w tym samym okresie, bo w nocy z 24 na 25 listopada przypadał zapomniany w XX wieku zwyczaj Katarzynek, kiedy wróżyli

sobie kawalerowie, podczas gdy Andrzejki pierwotnie należały do panien.

Także w noc św. Marcina, z 10 na 11 listopada, pytano los o przyszłość. Wspólnie zerwane tej nocy przez narzeczonych gałązki z drzew owocowych i osobno wstawione przez nich do wody, zakwitnąć miały do Bożego Narodzenia i dobrze wróżyć przyszłemu związkowi.

Dzień świętego Andrzeja przypada na przełom pór roku (jesieni i zimy) i roku liturgicznego. Jest to więc także ostatnia chwila przed adwentem. ("Święty Jędrzej adwent przytwierdzi")

W wierzeniach ludowych w okresie przedadwentowym najczęściej pojawiały się istoty pozaziemskie, wróżby miały moc największą, a sprzyjać i pomagać im miały bląkające się po ziemi duchy. Wielce prawdopodobnym się wydaje, że kolebką tych wierzeń jest starożytna Grecja. Grecy wierzyli, iż dusza ludzka po śmierci człowieka zyskując dar jasnowidzenia, mocą tą wpływać może na świat rzeczywisty, zsyłając prorocze sny. Animizm i kult zmarłych w Grecji były składnikami religii i do pomocy dusz Grecy uciekali się gdy chcieli uchylić rąbka tajemnicy przyszłości.

Stopka redakcyjna:
M.Czajka
J.Placzyńska
K.Szczepaniak
W.Służewska
W.Idzikowska
Z.Tomska
P.Waldon
J.Nems

Na greckie pochodzenie wskazywać też może etymologia imienia patrona zwyczaju, Andrzej po grecku to Andress (andros-mężczyzna, aner-mąż).

Według innej hipotezy kult św. Andrzeja wywodzi się z wierzeń celtyckich i starogermańskich, związanych z postacią Frey (Frei, Freyrze), boga płodności i urodzaju, światła słonecznego i deszczu. Frey, syn Njorda władał też wiatrami i oceanem. Święty Andrzej z Betsaidy patronuje

podobnym dziedzinom życia, jest między innymi orędownikiem zakochanych w sprawach matrymonialnych, opiekunem małżeństw i rybaków. Niezależnie jednak od tego, jak głęboko sięgają korzenie andrzejkowej tradycji, przetrwała do dziś w kulturze europejskiej.

